

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансової політики
і банківської діяльності 20 березня 2018 року
Веде засідання перший заступник голови Комітету М.В.ДОВБЕНКО

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...продовжив пленарне засідання на 15 хвилин, тому у нас можуть бути на кілька хвилин затримки. Будь ласка, присідайте, присідайте, будь ласка, всі у нас уже депутати зійшлися. Давайте присідайте, потім... да. Друзі, присідайте.

Поки всі заходять, у нас тільки що в пленарному засіданні розглядався наш варіант 7180 і 7180-1. Нам не вистачило голосів, я думаю, що є, як завжди, низка причин. Однак, якщо подивитися в корінь проблеми, то, коли я побачив за першим голосуванням, що із 12 членів комітету тільки 6 проголосували "за", а інші 6 – ні, то я зрозумів, що у нас шансів з цим законопроектом в залі не буде. А потім вже інші причини можемо аналізувати. Я думаю, що там є не одна ця причина, але є і інші. Тому маємо думати, як нам далі правильно логіку наших наступних кроків, після розгляду в комітеті, бо якщо між нами не буде консенсусу, будемо відвертими, склад нашого комітету не є багаточисельний, на відміну від деяких інших, і тому кожний наш голос важить дуже багато, маємо бути самокритичні спочатку до себе.

Але це інформація для тих, хто не був у сесійній залі, бо поінформувати я вас повинен. Є в цьому залі ті люди, які зацікавлені були, щоб той законопроект, який ми в комітеті розглянули після довгих дискусій і знайшли консенсус. Ну, трошки боляче, що не вдалося піти далі. Але будемо думати, що робити далі.

Колеги, на нашому сьогоднішньому засіданні є кворум: 7 із 12 членів комітету. Ми надіємося, що зараз підійдуть після затримки пленарного. Тому, значить, ми також маємо запрошених, значить, гостей на засіданні: Пашко Ігор Володимирович, голова Нацкомісії, Маркарова Оксана Сергіївна, перший заступник міністра фінансів, члени комісії: Гурбич Ольга, Ярослав..., Ястреб Денис, Олександр Зальотов. Також низка інших запрошених гостей і до першого, і до другого питання.

Тому є пропозиція розпочати наше засідання. Чи є інші думки? Дякую.

Колеги, вам розданий порядок денний і регламент. Прошу народних депутатів - членів комітету, чи є якісь інші думки, крім запропонованого варіанту? Немає. Погодитись.

Хто за те, щоб затвердити порядок денний і регламент, прошу голосувати. Дякую. Одноголосно.

Таким чином, перше питання нашого порядку денного: проект Закону про устанovu фінансового омбудсмена (реєстраційний 8055). У нас доповідач пан Руслан Демчак, 5 хвилин. І на обговорення теж ми попередньо 10 хвилин домовились. Прошу, пане.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні члени комітету! Вашій увазі пропонується проект Закону України про устанovu фінансового омбудсмена (реєстраційний номер 8055) від 22 лютого 2018 року, внесений більшістю депутатів нашого комітету.

Даним законопроект передбачається створення установи фінансового омбудсмена незалежного органу, який вирішуватиме спори споживачів фінансових послуг та сприятиме захисту їх прав для збільшення довіри до фінансового сектору, чого потребує кожний українець зараз. Адже за дослідженнями проекту USAID справедливе правосуддя... у 2016 році судам довіряло лише 10 відсотків українців. І саме з цією метою такий механізм уже функціонує у 24 із 28 країн Європейського Союзу.

Мета законопроекту – не створення альтернативи суду, а сприяння досягнення компромісу між споживачами і надавачами фінансових послуг, медіація і ефективне вирішення спорів, захист прав споживачів, і як наслідок, збільшення кількості самих споживачів через підвищення їх довіри до фінансових послуг. Переваги запровадження інституту фінансового омбудсмена наступні.

Перше. Спорі між споживачами та надавачами фінансових послуг будуть розглядатися швидко – до 60 днів, дешевше в порівнянні із судовими зборами та неупереджено, не обмежуючи право споживача звернутися до суду після розгляду омбудсменом.

Друге. Визначено незалежну організаційну структуру установи фінансового омбудсмена. Наглядова рада, до складу якої увійдуть представники організації захисту прав споживачів, об'єднають, що переставляють інтереси надавачів фінансових послуг, та регулятори фінансового ринку. Обирає членів наглядової ради номінаційний комітет. Фінансовий омбудсмен, в тому числі уповноважені особи, до уповноважень яких належатиме розгляд звернень і спорів споживачів та винесення рішень, сума по яким не перевищує 100 мінімальних заробітних плат. Тобто я підкреслюю, що до 370 тисяч

він тільки розглядає і проводить медіацію. Все, що вище – тільки через суд. Апарат установи фінансового омбудсмена відповідальний за забезпечення діяльності установи.

Третє. Передбачено незастосування санкцій регуляторами фінансового сектору при розгляді питань установи фінансового омбудсмена як відмова від повторної санкції за одне і те ж саме правопорушення. Це буде мотивувати фінансові установи працювати через цей механізм. Ключовим питанням є фінансування діяльності установи фінансового омбудсмена, яке відбуватиметься за рахунок внесків надавачів фінансових послуг. Початковий внесок однаковий для усіх надавачів фінансових послуг – не більше розмірів прожиткового мінімуму. Періодичні внески з другого року його діяльності сплачують надавачі в залежності в розміру його активів та зобов'язань за операціями з фізичними особами, а також скарг, наданих споживачами фінансових послуг та відповідну категорію надавачів фінансових послуг в залежності фактично від роботи із споживачами та технічної допомоги, а також зборів з громадян за розгляд спору – це 5 відсотків від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, - і складає всього лише 88 гривень.

Несплата внесків на діяльність установи фінансового омбудсмена є підставою для регуляторів фінансових установ застосувати такий захист впливу, як тимчасова заборона здійснення діяльності, фактично призупинення дії ліцензії.

Четверте. Рішення фінансового омбудсмена або уповноваженої особи стає обов'язковим після його повного і безумовного акцепту прийняття споживачем фінансових послуг, тобто без його згоди воно не вступає в дію. В разі невиконання добровільного рішення фінансового омбудсмена або уповноваженої особи рішення установи фінансового омбудсмена підлягає примусовому виконанню як виконавчого документу. Це являється основним зерном як би цієї зміни, що рішення фінансового омбудсмена являється виконавчим документом, фактично воно прирівнюється до рішення апеляційної інстанції суду.

Головне науково-експертне управління в цілому підтримує законодавчу ініціативу та висловлює ряд зауважень, що будуть проаналізовані та в разі підтримки враховані під час доопрацювання до другого читання.

Звичайно, що в процесі підготовки ми вже вивчали реакцію ринку на цей законопроект. І в процесі попередніх обговорень найбільше питань викликали норми щодо фінансування фінансового омбудсмена. За рахунок ринку та обов'язковості його рішень, і, можливо, ці зауваження залишаться у представників ринку і сьогодні.

Тому я хочу ще раз підкреслити, що ми розглядаємо фінансового омбудсмена не як каральний орган для фінансових установ, а як ефективний механізм вирішення спорів, яких зараз накопичилось чимало. І цей механізм, поза сумнівами, більш швидкий і більш дешевий, ніж судові розгляди або санкції регуляторів.

І насамкінець хочу зазначити, що однією з найбільших проблем цієї фінансової системи залишається недостатній рівень довіри до неї з боку споживачів. І пропонується вам сьогодні ініціатива є однією із складових відновлення такої довіри. Враховуючи вищезазначене, пропоную підтримати Закон України про фінансового омбудсмена за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Руслан.

Перш ніж будуть виступати народні депутати, у нас є пропозиція, кілька запрошених, почути вашу думку з приводу цього законопроекту.

Тому, прошу, до 2 хвилин надається слово для виступу голові Нацкомфінпослуг пану Ігорю Пашку. Потім підготуватись, пані Козлова. Ястреб Денис, прошу.

ЯСТРЕБ Д.А. Доброго дня! Дякую за можливість виступи.

І хотів би сказати, що, в цілому підтримуючи ідею створення незалежного інституту, який би сприяв підвищенню довіри до фінансових послуг, підвищенню рівня обізнаності громадян з фінансовими послугами і так далі, хотілось би зауважити наступне. Що необхідно доопрацювати в цьому законопроекті питання, пов'язане з тим, що у деяких регуляторів залишається функція захисту прав споживачів і вона не буде корельоватися з тими процесами і процедурами, які закладені в цьому законі. Тобто може виникнути потенційний конфлікт, коли з одного й того ж питання будуть існувати два різних рішення. Це перше.

Друге. Ідея цього закону полягає в тому... в основному в тому, що створюється структура, яка буде здатна вирішувати спір між споживачем і фінансовою установою. І фактично за модель було взято Закон України "Про третейські суди" і так само виписано повноваження щодо розгляду спорів і так далі.

Однак, на відміну від цього закону, маємо, скажімо, примусовий порядок розгляду таких спорів, тому що створюється фіномбудсмен, і в разі, якщо особа-споживач звертається туди зі

скаргою або з заявою, розглядається спір, то третейські суди є добровільними і про це сторони домовляються заздалегідь.

По-друге, рішення фінансового омбудсмена є обов'язковими до виконання, що, в принципі, є логічним в цьому законі. Однак, з іншого боку, відсутня будь-яка відповідальність за несправедливі рішення, неправосудні і так далі, і тому подібне. Тому слід було б врахувати також і такі речі.

Тепер з приводу оплати. Те, що фінансовий омбудсмен буде існувати за рахунок ринку, в цілому є прийнятним і правильним, оскільки ринок заробляє кошти, надаючи ці послуги, і повинен також розвивати і захист прав споживачів. Однак встановлення оплати для споживача, і в нас є дуже багато незахищених верств населення, дуже багато знедолених людей, які вимушені користуватись фінансовими послугами, зокрема кредитуванням, ломбарди і так далі, і їм на останні гроші прийдеться також сплачувати, хоч і невелику, але суму за розгляд спорів.

Також є, на мою думку, треба трошки підправити те, що до функцій фінансового омбудсмена, зокрема, належить питання допомоги при складанні заяв щодо розгляду спірних відносин, і одночасно цей же ж орган буде їх і розглядати, ці заяви. Тобто тут поєднання функції адвокатування і фактично розгляду спору поєднується в одному. І це є неправильним, порушує принцип справедливості і рівності сторін.

Далі. Необхідно узгодити питання, пов'язані з призупиненням ліцензій за несплату збору, тому що ця норма не лежить в конструкції сьогоднішнього Закону про ліцензування. Ну, це для того, щоб... над чим треба подумати.

А в цілому ідея дуже правильна, і хотілось би її розвивати ще також в напрямку надання і розкриття більше функцій освітніх і функцій консультування, тому що створення просто альтернативного розгляду спорів, а судова реформа сьогодні вже набирає оберти, і так само буде швидко, і так само можна звільняти від держмита, вірніше, судового збору позивачів і тому подібне, тому фактично ми маємо те ж саме. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Ольга Козлова, начальник управління Нацбанку. Після неї підготуватися - Дарков Василь.

КОЗЛОВА О. Доброго дня, колеги! Національний банк також підтримує ідею законопроекту щодо створення альтернативного позасудового механізму врегулювання спорів. Але ми також маємо низку зауважень, деякі з них були вже озвучені колегою.

Ще я хочу звернути увагу на такі положення проекту, які, на нашу думку, підлягають доопрацюванню. Це стосується фінансування діяльності установи омбудсмена. Передбачено, що початковий взнос має бути однаковий для усіх учасників ринку. Але не враховано те, що окремі фінансові установи можуть взагалі не працювати фізичними особами. І тоді виникає питання: навіщо примушувати їх до участі в цій системі? Ми маємо окремі банки, які працюють виключно з корпоративним сегментом. Це перше питання.

Друге питання. Ми не зовсім можемо погодитися з тим, що методика розрахунку періодичних внесків буде визначатися наглядовим советом. Ми вважаємо, що це має бути визначено на рівні закону, щоб забезпечити прозорість механізму встановлення таких зборів. А також ми не можемо погодитися з тим, що за несплату внесків періодичних наслідком може бути покарання у вигляді припинення чи позбавлення ліцензії. Ми вважаємо, що це неадекватний захід впливу, і в цьому питанні також проект потребує доопрацювання.

І ще таке важливе питання. Все ж таки потрібно подумати над механізмом чи моделлю того, що саме має робити фінансовий омбудсмен. Якщо ми його розцінюємо як медіатора і особу, яка може надати допомогу такого, консультуючого, характеру – це одна сторона. А якщо ми кажемо про те, що омбудсмен буде приймати рішення фактично, як суд, який є обов'язковими для фінансових установ, то це викликає все ж таки... все ж таки питання.

В тому наша позиція, що в цілому ми підтримуємо ідею законопроекту, але вважаємо, що він потребує доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за пропозицію.

Пан Василь Дарков від споживачів...

ДАРКОВ В.М. Дякую за надане слово.

Як голова Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг громадської ради при Нацкомфінпослуг бажаю проінформувати, що комітет ініціює проведення громадської експертизи цього законопроекту для встановлення і відповідності його Конституції України, Директивам Європейського Союзу про альтернативне вирішення спорів споживачів, а також прийнятим документом на сьогоднішній день по захисту прав споживачів.

Ми не можемо зараз чи підтримати, чи не підтримати цю ідею, тому що сам законопроект і його розробка була поза широким громадським обговорення, і більше того, нас не спрашували представники споживачів про те, чи потрібен нам такий інститут, чи не потрібний. Тому я б дуже бажав би, щоб члени комітету врахували експертні висновки, які будуть зроблені громадською експертизою. Бо раз це для захисту прав споживачів, то саме споживачі повинні сказати своє слово, чи їм потрібен такий інститут. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за вашу позицію.

Пані Тетяна Бурак, провідний менеджер Проекту USAID "Трансформація фінансового сектору". Прошу.

БУРАК Т. Добрий день, колеги. Я буду кратко.

Мы от имени Проекта USAID "Трансформація фінансового сектору", безусловно, поддерживаем законопроект, мы участвовали в его разработке. Мы будем рады услышать все комментарии, замечания и работать вместе с депутатами и комитетом в дальнейшей доработке законопроекта.

Помимо этого есть два важных момента, которые стоит озвучить. Первый самый такой чувствительный момент, который касается финансирования. Могут быть различные точки зрения. Мы в любом случае, как международные эксперты другие и международные страны, которые уже внедрились этот механизм, в которых он работает успешно, придерживаемся точки зрения, что все-таки это инвестиция в восстановления доверия. И возобновление доверия украинцев – это самое важное.

Что касается той помощи, которую могут оказать международные организации, мы сейчас ведем переговоры и есть предварительная договоренность о том, что первый год и начальные инвестиции в этот институт могут быть оплачены донорами. Но важно понимать, что мы не можем полностью с самого начала зависеть, мы должны правильно подойти к подходу как расчета последующих взносов, так и к механизму работы, процессам, правильному, качественному профессиональному персоналу и так далее. Это что касается финансирования, чтобы, скажем так, не обнадеживать 100 процентов. Но мы работаем в этом направлении, шанс достаточно высокий на первый год.

Второй момент: касательно обсуждений. Все дальнейшие обсуждения публичные, конечно, мы их не скрываем. Я не совсем соглашусь с тем, что мы не привлекали рынок, мы уже давно обсуждаем этот вопрос, с апреля прошлого года, достаточно активно. У нас были и международная конференция в сентябре, и различные круглые столы, мероприятия, мы всегда открыты. В ближайшее время также планируем круглый стол в апреле, который будет уже говорить о практических вещах, о том исследовании, которое для нас сейчас готовит Ернст Енд Янг, помогает нам по бюджету. То есть то, что есть законопроект, - это уже первый шаг, но важно понимать, как механизм будет работать. Мы эту задачу выполняем сейчас и готовы будем в апреле уже показать цифры, обсуждать и, скажем так, практический момент рассматривать. У меня, наверное, все, поэтому спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам за вашу позицію.

Зараз слово надається пану Цвігуну, Асоціація "Страховий бізнес". І після цього прошу народних депутатів.

ЦВІГУН В. Добрий день! Я хочу висловити позицію асоціації "Страховий бізнес", і ця позиція проти цього законопроекту, і з яких причин.

Перше, чому ми проти. Проти, тому що на цей законопроект не було запиту від споживачів. Тобто цей законопроект народився десь в лавах якогось з регуляторів нашого ринку.

Наступне. Ми розуміємо, що політично це популярний крок, тому що народні депутати, вони, входячи в передвиборчу кампанію, повинні робити популярні кроки, тобто захист споживачів - це популярний крок. Але я хочу навести декілька цифр, які дадуть вам змогу зрозуміти, що це не так. На жаль, в пояснювальній записці до цього законопроекту не було ніяких цифр. Одна була – 45 відсотків споживачів не розуміють, до кого звертатися. Але, вибачте, ця цифра не підкріплена ніяким джерелом авторитетний.

А ось декілька цифр, які я хочу вам назвати, на жаль, які не зазначені були в пояснювальній записці. А саме, із публічного звіту кредиторної служби України пані Ляпіна - це було на початку березня, - назвала цифру скарг. За рік по всіх сферах бізнесу, по всіх сферах економіки надійшло до регуляторної служби - а вона по закону повинна погоджувати, значить, позапланові перевірки, тобто по жалобах, які надходять до органів регуляторних, - надійшло аж 3 тисячі 74 скарги.

Та сама Ляпіна на сьомому, значить, міжнародному форумі заявила, ну, значить, озвучила таку цифру. На жаль, ми вимушені користуватися цифрами доступними, публічними, в нас немає ресурсів заказувати якісь дослідження. Значить, вона заявила про те, що одна третина всіх скарг

України припадає на фінансовий сектор, з якого 99 відсотків – це страховий сектор. Щоб ви зрозуміли, тобто на сьогоднішній день за результатами 2017 року надійшло тисячу скарг фінансового сектору, тисячу скарг, не сотні тисяч, не десятки тисяч, а всього тисячу. Так от, так само за результатами, значить, регуляторної служби Нацфінпослуг, дякуючи, що є представники, значить, було погоджено близько тисячі, значить, позапланових перевірок - з яких, уточніть, будь ласка, пан Ястреб, - скільки виїхало на перевірку?

ЯСТРЕБ Д.А. *(Не чути)*

ЦВІГУН В. Звучала цифра 82...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Цвігун, у вас 30 секунд. Закінчуйте, будь ласка.

ЦВІГУН В. Тепер до пана Даркова. Значить, шановний, тут я звертаю вашу увагу як захисника, значить, справ споживачів. Нацкомфінпослуг надано було тисячу погоджень на перевірку, здійснено всього 82, тобто 8,2 відсотка результативності. А скільки там людей займається цим? Близько 40.

Значить, завершую. Справа у тому, що до цього законопроекту, на жаль, не зроблено ніяких обґрунтувань, ніяких розрахунків, тобто це очередное давление на бизнес, розумієте. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую вам. Прошу народні депутати, враховуючи, що у нас половина членів комітету серед співавторів, яка пропозиція буде щодо цього документу? Сергій Вікторович Рибалка, прошу.

РИБАЛКА С.В. Дякую, Михайло Володимировичу.

Я вважаю, шановні колеги, що, дійсно, нам потрібен такий законопроект. У нас після жахливого "банкопаду" люди, вони розгублені і не знають, куди бігти. І те, що, можливо, невелика кількість скарг, це не каже про те, що проблеми немає, а я думаю, що люди вже не знають, куди бігти і що робити для того, щоб ця проблема вирішилась. Тому що у нас в судах за рік розглянулось близько 70 тисяч скарг. І коли людина іде по цьому судовому колу, він вже відбиває у неї всяку охоту наступного разу брати якийсь кредит. Є, безумовно, люди, які під різними приводами і не хочуть віддавати кредит банкам. І це теж є проблема.

Але я вважаю, що цим питанням треба зайнятись, ці питання треба нам сьогодні... цей законопроект, можливо, після першого читання доопрацювати, тому що у мене велике побоювання, мені б дуже не хотілось, щоб це був у нас такий орган, який ні на що не впливає, але за все відповідає. І щоб, дійсно, і люди, і банки вони відчували, як кажуть, якийсь третейський суд, людину, яку проникнеться цим питанням і, дійсно, буде їм займатися.

Безумовно, напрацювання цього закону разом з USAID, я з ними зустрічався і всі свої побоювання я висказав, як я кажу, у деталях. І після першого читання теж їх вискажу, у мене особисто їх дуже багато. Але я вважаю, що ми повинні підтримати цей закон у першому читанні, а потім доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Сергію Вікторовичу.

Прошу, Максим Поляков. Потім – Демчак.

ПОЛЯКОВ М.А. Доброго дня! Хочу зазначити, що даний проект я підтримую. Вислухавши громадськість, яка виступала, в мене також є деякі побоювання, але вважаю, що по результатах, якщо ми приймемо в першому читанні, потрібно створити робочу групу, і ті моменти проблемні, які є: щодо фізосіб, щодо суперечностей з іншими законами, - їх потрібно врахувати.

Щодо малої кількості скарг, не скаржаться, тому що ніде не вірять, Національний банк взагалі нема куди стукати, тому там і ніхто туди і не ходить, і це є великою проблемою.

Одне з ключових, вважаю, позитивних речей - це те, що це в цілому підніме довіру фінансових ринків. Тому що насправді тут плюси великі, в першу чергу, для споживачів, для тих, хто їх надають, також є плюс, що якщо це обоюдно, взаємовигідно, то не буде ніяких, скажемо, судів і іншого. Для мене важливо, що якщо ми все ж таки створимо цього фінансового омбудсмена, то його будуть поважати в судах і в державних органах. Тому що, якщо буде повага і це буде дійсно гарний орган, то ми відчуємо його ефективність, але дійсно над ним потрібно попрацювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пан Руслан Демчак. Після нього - Романюк.

ДЕМЧАК Р.Є. В першу чергу, на рахунок запитів, що ринок, немає запити на ринку, це неправда. І ми бачимо, і майдани бачимо, і на своїй практиці знаємо, скільки людей скаржаться, і до нас в тому числі. Тому якраз запит той і є, і це відповідь на той запит, який є зараз у споживачів. Акцентую, що тут увага саме на невеликі суми фінансових послуг - до 370 тисяч, і ми перекриваємо як би цей блок. Це якраз ті масові можливі порушення, які можуть бути не тільки у банків, у страхових компаніях, а і у фінансових небанківських установах, тому запит є.

Друге. Оплата невелика: 1 тисяча 700 гривень для кожної фінансової установи. Навіть для невеликої фінансової установи це підйомний об'єм фінансування, тим більше ми сьогодні почули, що міжнародні донори готові профінансувати перший рік, я так розумію, цей проект. Це також дуже важливо.

Фактично ми делегуємо... Зараз наші регулятори і Національний банк, і є запит від Національного банку, і від Комісії, яка регулює ринок небанківських фінансових послуг, ми делегуємо фінансовому омбудсмену багато функцій, які зараз їх перевантажують їхню роботу, фактично блокують їхню роботу. Ми сьогодні почули на 1000 скарг тільки 30 перевірок, чи скільки там перевірок? Тобто фізично їх перевіряти тих, хто надає ці послуги, дуже важко. Ми делегуємо ці функції Службі фінансового омбудсмену, у нього будуть його помічники, які будуть розглядати ці справи.

І саме головне, ми вивчили досвід по третейським судам, які не працюють сьогодні, і дали їм реальні повноваження. Реальні повноваження – це можливість, щоб його рішення вступало у законну силу зразу. Друге – його рішення не має бути, як у третейських судах, затверджене у судах. Тому що третейські суди розглядали, потім це рішення мав суд першої інстанції затвердити. Сьогодні це реальні повноваження.

І на рахунок того, чи має за несплату внесків регулятор призупиняти ліцензію. Це крайня міра, можна і штрафи, це все буде ще прописано окремо. Це не обов'язково забирати ліцензію, просто для того, щоб цей ринок працював, потрібні ці правила гри всім погодити. І для того, щоб і фінансові установи, і споживачі знали, що цей механізм є дійсно дієвим, він є дійсно працюючим. Як ми зробимо його так, консультативний, як сьогодні дехто пропонував, то він і не буде діяти. Тоді залишиться так, як все є.

Тому я прошу все ж таки ці норми по функціям регуляторів, можливості призупиняти ліцензії, у тому числі і фінансова складова, це все залишити у тій редакції, яка є, дещо може підкоригувати до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Прошу Романюк Віктор.

РОМАНЮК В.М. Я спочатку в історичний ракурс. Я завжди пригадую цю всю історію з нормативними актами, показове там прийняття Господарського кодексу. Це цікава історія, коли в Господарський кодекс внесли, там донори казали, що нам це.... У результаті заплутали так ситуацію, що до сих пір Іванчук бігає по Верховній Раді і у нього мрія відмінити Господарський кодекс. Це перший момент.

Другий момент. Я пригадую, коли приймали нормативний акт, якраз пов'язаний з третейськими судами, і риторика та сама, от точно колег наших, колег тих, була, що якщо ми приймемо Закон про третейські суди, це врегулює питання, багато питань зніметься. В результаті через два роки ми б отримали такий маховик зловживань, так розбалансували ринок, що це перетворилося для країни на чергову величезну проблему, це другий момент.

Третій момент. Люди добрі, дивіться, є прості правила побудови взагалі системи. Система не може будуватися на тому, на чому вже... Тобто якщо немає головного базового фундаменту в інституційному суді, ми не можемо будувати надстройку. Тому що надстройка буде або розвалювати ці самі суди, або розбалансовувати систему. Це чіткі правила взагалі еволюції будь-якої системи державного управління. Тому ви правильного абсолютно... ми почали правильну абсолютно риторіку. Країна переживає, на моїй пам'яті, третю судову реформу. Нам треба чітко і ясно дочекатися, чим це все закінчиться, якими проблемами чи позитивом це все закінчиться для країни, для того щоб вибудовувати далі систему. Тому що і споживачів, і державні органи, і регулятори ми настільки заплутаємо і розбалансуємо, що ми не знайдемо звідси ніколи виходу, ми будемо постійно бродити між цими трьома соснами і отримувати чергові-чергові проблеми, це чітко потрібно розуміти.

Можливо, це питання і виникне колись. Я, наприклад, прогноую, якщо, дійсно, в тому еволюційному етапі, в якому йдемо, там, наприклад, там, можливо, ми отримаємо якийсь новий склад Верховного Суду, тому що цей треба вже розганяти, я бачу, що створили. От тому, можливо, через 5-6 років ми повернемося до цього питання, будемо прагматично дивитися на ці речі. А зараз, ну, це повний абсурд, ребята, ми це все проходили. Ну, навіщо ми знову йдемо по тим всім проблемам, які вже 2, 3, 4 рази проходили? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, буду виходити на рішення.

Я дякую всім за ваші... колеги, треба було, коли я всім запрошеним надавав слово, треба було підняти руку, ми по регламенту завершуємо, друзі.

Я дякую за висловлені думки і позиції. Наш комітет вирізняється ще й тим, що ми терпимо

ставимося до всіх думок самих протилежних, але крім того, ми завжди до них дослухаємося. Я хочу сказати, що в нас в комітеті базовим принципом є пошук компромісу. До речі, я хочу сказати, що навіть 7180 законопроект, який сьогодні у нас провалився, ми після тривалих дебатів, дискусій і різних обмінів думками вийшли на компроміс. Я хочу нагадати членам комітету: ми одноголосно проголосували компромісний варіант. На жаль, чого у нашому комітеті не вистачає, це за своїм же рішенням треба, щоб була дія відповідна. Поки що цього немає, але думаю, що все-таки буде дія.

Тому прозвучала тут пропозиція, що прийняти цей законопроект про омбудсмена за основу і рекомендувати сесійній залі прийняти за основу.

Хто за цю пропозицію від пана Рибалки, прошу голосувати. 7. Хто – проти? 1. Хто утримався? 1 із 9. Дякую. У нас більше ніж кворум. Рішення прийнято.

Наступне друге питання – презентація нової редакції Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення", підготовленої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. 5 хвилин, пан Пашко Ігор. Після нього – Гурбич Ольга.

ПАШКО І.В. Дякую, Михайло Володимировичу.

Насамперед хотів би подякувати народним депутатам за можливість презентувати цей законопроект на засідання комітету Верховної Ради. Декілька слів про передумови розробки цього законопроекту.

Перш за все це Угода про асоціацію з Євросоюзом, згідно до якої Україна взяла на себе зобов'язання імплементувати Директиву 2003/41, яка зветься про діяльність установ трудового пенсійного забезпечення та нагляд за ними. Необхідно зазначити, що минулого року ця директива була замінена на іншу 2016/23/41, яка розширює положення попередньої директиви та якою було введено декілька нових розділів, зокрема щодо пруденційного нагляду.

Крім того, передумовою розробки цього законопроекту були негативні явища, які склалися на ринку фінансових послуг і насамперед на ринку недержавних пенсійних фондів протягом 14-15 років, коли активи НПФ скоротилися майже на 800 мільйонів гривень.

І необхідністю розробки цього законопроекту також було необхідне створення надійних джерел довгострокових фінансів для економіки України.

Таким чином, в листопаді 2015 року Нацкомфінпослуг була створена робоча група в рамках комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року.

Хотів би зазначити, що це є спільний труд не тільки Нацкомфінпослуг, до складу робочої групи увійшли представники Нацкомфінпослуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України, Мінсоцполітики, Української асоціації адміністраторів пенсійного фондів, Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв, Українська асоціація інвестиційного бізнесу, представники недержавних пенсійних фондів. Були науковці представлені: Інститут економіки та прогнозування Академії наук, представники Асоціації УФУ, а також аудитори.

Крім того, в роботі цієї групи брали участь... надавали технічну допомогу представники USAID, дві місії Крім того, це питання також включено до технічного завдання нового проекту ЄС, який розпочався з цього місяця. Новий проект ЄС, який зветься "Фінрег".

Перед робочою групою було поставлене завдання - це, насамперед, імплементация директиви Євросоюзу. По-друге, зберегти поточну інфраструктуру, створити сприятливі умови для розвитку третього рівня пенсійної системи, забезпечити функціонування третього рівня на рівні, спроможному належним чином обслуговувати другий рівень, та необхідне усунення колізій та недоліків поточного регулювання.

Цей законопроект тричі розглядався на засіданнях Нацкомфінпослуг. Після кожного розгляду було публічно... він був опублікований на сайті Нацкомфінпослуг. В останній раз ми розглянули його 3 жовтня 2017 року, попередньо розіславши на схвалення до органу державної влади, а також до учасників ринку. Від органів державної влади ми... без зауважень погодили Мінсоцполітики, Антимонопольний комітет, Комісія з цінних паперів, Мінекономрозвитку, Мінфін погодили із зауваженнями та пропозиціями. Спільний представницький орган сторони роботодавці на національному рівні також погодили без зауважень. І Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднаних профспілок на національного рівня погодили із зауваженнями та пропозиціями.

Всі ці зауваження та пропозиції були враховані в цьому законопроекті, який ми хочемо зараз вам презентувати.

Якщо дозволите, Ольга Гурвич продовжить презентацію цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Гурбич Ольга, член Нацкомфінпослуг. Після неї Панченко.

ГУРБИЧ О.І. Доброго дня. Дякую за слово.

Хотіла б зосередитись на основних змінах та новелах, які були включені у цей законопроект. І як вже зазначив Ігор Володимирович, наша ціль була не тільки імплементувати євродирективу, але у тому числі вдосконалити законодавство, дати поштовх для розвитку, тому частина змін вона була направлена на те, щоб усунути певні перешкоди для ринку для кращого здійснення і розвитку третього рівня пенсійної системи.

Ми абсолютно не зачіпали другий рівень той, який зараз прописаний у цьому законі, але створювали всі передумови і зважували на ті ризики, які виникли протягом попередніх періодів, які треба усунути для того, щоб у разі запуску другого рівня на базі інфраструктури третього рівня, він працював належним чином.

Зокрема, було уніфіковано законодавчі вимоги до діяльності недержавних пенсійних фондів. Якщо у поточній редакції цього закону передбачається три види пенсійних фондів: відкриті, корпоративні, професійні, то новим проектом передбачається відсутність такого розподілу і розширення можливостей для недержавних пенсійних фондів щодо надання своїх послуг більшому колу осіб, але при цьому пенсійний фонд буде мати право в рамках свого статуту обмежити участь у разі, якщо він цього захоче, а не керуватись нормами закону, який обмежує можливість, наприклад, для корпоративних фондів або професійних залучати інших осіб. І це абсолютно і міжнародній практиці відповідає, тому в цьому сенсі ми бачимо, що вже настала така потреба. І тим більше, що ринок і представники ринку, які брали участь у обговоренні законопроекту, абсолютно підтримали цю ідею.

Також було надано право здійснювати внески на користь учасників фонду будь-яким юридичним та фізичним особам, що знову ж таки нівелює перешкоду, яка наразі існує, що вкладником може бути лише роботодавець учасника фонду, профспілка, об'єднання профспілок, щодо лише своїх членів, учасник фонду, і відповідно певні близькі, категорія близьких родичів учасника фонду.

Наразі законопроектом пропонується, що будь-яка особа, юридична або фізична, може бути вкладником до недержавного Пенсійного фонду, якщо інші обмеження сам Пенсійний фонд не визначив по собі, як він на власне переконання хотів це зазначити.

Також посилено повноваження, але і в той самий час відповідальність і вимоги до Ради недержавних пенсійних фондів. Євродирективою встановлений ряд вимог щодо управлінських органів інфраструктури недержавного пенсійного забезпечення, і в першу чергу було приведено у відповідність до положень директиви. В другу чергу, також ми зосередились на поточній ситуації, недоліку закону в частині того, що фактично рада фонду, яка має здійснювати якраз управління всією структурою цього фонду, вона не несе жодної відповідальності. І змусити вчинити певні дії, які передбачені законодавством у разі, наприклад, якщо позбавлено компанію з управління активами ліцензій або адміністратора, і змінити, знайти іншого адміністратора, як ще ми зіткнулися на практиці, наразі неможливо. Тому ми це питання також вирішили в рамках цього законопроекту, визначивши членів ради як посадових осіб, і автоматично на них поширення відповідальності як відповідно до Адміністративного кодексу, так і, можливо, і кримінальної відповідальності у разі, якщо для цього будуть певні підстави.

Також регулятора наділено правом припиняти повноваження члена ради фонду і визнання неправомочними рішення ради фонду у разі, якщо... там за певних обставин, якщо вони не виконують свої функції належним чином. І встановлено вимогу щодо оприлюднення на веб-сайті недержавного пенсійного фонду рішень ради фонду і іншої інформації, крім тої, що є конфіденційною.

Зроблю застереження, що директивою дуже великий акцент робиться якраз на прозорості діяльності недержавного пенсійного фонду, тому ряд положень цього проекту закону передбачають розширення подання інформації про діяльність фонду в цілому для своїх учасників, а також для потенційних споживачів цих послуг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, пані...

ГУРБИЧ О.І. Також було ряд норм викладено, що спрямовані на усунення конфлікту інтересів і неправомірному використанні інсайдерської інформації, запровадження інституту інвестиційного консультанта. Наразі це як опція надається у добровільному порядку. Також одним з ключових моментів директиви є правило "розумного інвестора", яке визначає політику інвестування і посилення нагляду за установами недержавного пенсійного забезпечення в частині розширення повноважень регулятора. І окремий великий блок також присвячено звітності, регулярності її подачі і транспарентності діяльності фонду, а також розкриття даних, які необхідно зазначати і висвітлювати на сайті недержавного пенсійного фонду. Окремий блок стосується транскордонної діяльності, яка

передбачена наразі директивою і що підлягає вирішенню.

Прошу також зважити на те, що робочою групою велась робота майже 2 роки і на регулярній основі проводилися засідання і обговорення, були абсолютно конструктивними, і ми маємо результатом цей законопроект, який... Останнє засідання робочої групи звучало таким чином: ну що ж далі чекаємо на те, що далі піде цей законопроект. Дуже вам дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповіді завершені. Переходимо до обговорення. Нагадаю, регламент до 2 хвилин.

Панченко Олександр, член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. За ним виступатиме - Бурков.

ПАНЧЕНКО О.С. Колеги, доброго дня! Дійсно, ми як представники Комісії з цінних паперів брали участь у робочій групі і опрацьовували цей законопроект. Комісія цілком його підтримує і вважає його своєчасним і таким, що треба приймати. Він направлений, перш за все, на підвищення ефективності роботи на цьому ринку, підвищується як відповідальність цих установ, так і робить роботу установ недержавного пенсійного забезпечення більш прозорою і більш зрозумілою.

Тільки одне я хочу нагадати, що у нас все ще стає невирішеним питання стосовно консолідації функцій нагляду за установами недержавного пенсійного забезпечення. Тому, як наступний крок, після цього закону мають бути і консолідація функцій нагляду в одному регуляторі. Тобто про законопроект-спліт треба пам'ятати і треба також визначити його ... Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пан Бурков Юрій, директор "Адміністратора Пенсійного фонду "Центр персоніфікованого обліку". Прошу.

БУРКОВ Ю.Ю. Дякую.

Ну, я, як один з учасників робочої групи, яка працювала над цим законом, можу відзначити, що оцей, ну, на мій погляд, дуже хороша робота. Він, звісно, не є досконалим, немає жодного досконалого закону. Але цей закон усуває багато перешкод на шляху ефективного і надійного функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення. І, більш того, створює досить надійні і ефективні передумови для запровадження другого рівня пенсійного забезпечення обов'язкового накопичувального.

Тому я вважаю, що цей закон є досить актуальним і потребує щонайскорішого розгляду і прийняття, звісно, з врахуванням побажань і правок, які будуть... з'являться при його розгляді. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Я звертаюсь до народних депутатів - членів комітету: чи в когось є бажання? Прошу, пан Максим Поляков.

ПОЛЯКОВ М.А. Дуже коротко.

Підтримую даний законопроект. І насправді з 2004 року не вносились зміни в даний законопроект. Нацкомфінпослуг зробило, дійсно, велику таку, масштабну роботу, є, над чим попрацювати в другому читанні, тому що там потрібно врахувати зауваження по євродирективам, щоб не було, не виникало проблем і ми могли його підтримати в другому читанні нормально.

Тому закликаю підтримати даний законопроект в першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Прошу, пан Сергій Рибалка.

РИБАЛКА С.В. Михайло Володимирович, я як розумію, це ж презентація? Потім ми будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, так, так.

РИБАЛКА С.В. Потім будемо. Ще ж не висновків, нічого немає.

_____. Не зареєстрований.

РИБАЛКА С.В. Ну, не зареєстрований, тобто і не висновків, нічого немає.

Шановні колеги, я вважаю, що найголовніша проблема нашої фінансової системи - це відсутність довіри. І у пенсійній сфері довіри не може бути без серйозних гарантій збереження пенсійних накопичень громадян.

Наші експерти проаналізували проект, і ми бачимо певну кількість запитань саме до надійності захисту коштів людей.

Ігор Володимирович, я не буду зараз тут на два листи, вот, озвучувати, бо це ж тільки проект. Якщо б це був би, ну, проект закону, то я б під стенограму це говорив. А так як це презентація, давайте ми в робочому режимі, я вам ці пропозиції передам, зараз скажу своїм помічникам, ми відпрацюємо.

А взагалі питання дуже слушне і треба його вирішувати, але з урахуванням потреб громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Що, будемо виходити на... чи бажаєте? Пан Фурсін Іван. І потім пан Романюк.

РОМАНЮК В.М. Слушайте, дивіться, проблема в чому. Звичайно, законопроект потрібний і з точки зору еволюції взагалі цієї системи, тому що нам потрібно відходити від того пенсійного забезпечення, яке є, тому що по всім прогнозам Світового банку, ще, хто там, я не пам'ятаю, давав прогноз, в 2035 році не буде чим платити пенсії в країні. Тому треба вводити якісь механізми, хто, в людей з головою, принаймні якусь накопичувальну систему вводити.

Тому, звичайно, це потрібно робити, але це ж ми не обговорюємо законопроект, це якби концепцію. Тому, да, тому загальне обговорення ми підтримуємо, і давайте вносити в законопроект, і будемо предметно говорити про рух цього нормативного акту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Прошу, Іван Фурсін.

ФУРСІН І.Г. Да. Я где-то на одной волне с коллегой Романюком. Я хотел сказать, что рано или поздно мы вынуждены будем перейти на систему частного негосударственного пенсионного обеспечения. Но у меня, может быть, вот, больше вопрос. А можно озвучить комитету какие-то цифры потерь вкладчиков негосударственных пенсионных фондов? Были эти, ну, какие-то неудачные пенсионные фонды? И по факту, сколько вкладчики пенсионных фондов потеряли денег, вот, в количестве клиентов, скажем так, и в абсолютной сумме, ну, за какое-то обозримое время?

ПАШКО І.В. Иван Геннадиевич, давайте мы подготовим более подробную информацию. А то, что я озвучил, это активы сократились в 2014-2015 год порядка на 800 миллионов. Были ли это потери или нет, но активы сократились. Если необходима более подробная информация в разрезе фондов, конечно, мы ее предоставим комитету.

ФУРСІН І.Г. Ну, я объясню, почему спрашиваю. Я не собираю цифры. То есть мы тут несколько лет наблюдаем картину по банкам. Соответственно, та картина, которую наблюдаем, в результате привела к какой-то политике в отношении коммерческих банков. Фактически коммерческим банкам очень сильно ограничили возможности кредитования, там, вообще использования денег и так далее. Вы же не можете несколько раз перезапускать эту систему. То есть, вы сейчас защитите некую концепцию, утвердите некие правила общие, мы на это дадим согласие, соберем голоса в зале и так далее. Но если это приведет опять, ну, к какому-то разочарованию, да, соответственно, следующий перезапуск уже будет неизвестно когда, там, опять это уйдут на это годы. То есть тут надо определить: либо это должно быть, ну, консервативно, либо наоборот, очень выгодно и интересно вкладывать в такие институты для того, чтобы, ну, забрать деньги из банков, я так понимаю, и переложить их туда. Ну, понятно.

Ну, я просто к чему говорю, что... Я поэтому эти цифры у вас и спрашиваю для того, чтобы понять от чего мы стартуем, да, вот, когда мы в эту концепцию заходим. То есть мы стартуем уже с минуса, с нуля или, там, с какого-то плюса, с разочарования, ну, с застоя, с чего?

ПАШКО І.В. Смотрите, на сегодняшний момент активы - это порядка 2 миллиардов, суммарно активы по всем негосударственным пенсионным фондам. Львиная доля - 1,2 миллиарда примерно - это один фонд Национального банка Украины. Ну вот посчитайте все остальное, у нас это все прочие фонды. Естественно, рынок потенциал имеет огромный, однако он недоразвит.

А что касается тех вещей то, что вы говорите, включение каких-то запобіжників, то, что я говорил, новая директива, которая вышла 2016 года, мы ее будем, конечно, тоже ее... те постулаты, которые в нее заложены, мы будем, естественно, тоже переносить на законопроект. Там есть отдельная глава :.....надзор. Вот именно вот эти вот запобіжники, которые должны помочь не допустить разбазаривание средств, которые вложены МВФ. И опять же, это на стыке двух комиссий: наша комиссия и Комиссия по ценным бумагам. После того, как будет Закон о сплите принят, если будет принят, тогда это перейдет уже под регулирование одной комиссии. Потому что сегодня мы регулируем МПФ и администраторов, а Комиссия по ценным бумагам регулирует КУА. А именно инструментарий, тот инструментарий, который для вложения, это компания по управлению активами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Прошу пан Руслан Демчак. Після нього - пан Різаненко.

ДЕМЧАК Р.Є. чому пенсійні фонди передаються саме по спліту Національній комісії з цінних паперів і фондового ринку. Тоді сходиться все.

Я, ну, оскільки ми зараз на рівні концепції розглядаємо, в мене більше як би рекомендації. Дійсно, тут приводиться до євродиректив, створюється рада, можна наймати незалежного консультанта. Це, в принципі, так, як ми сьогодні по корпоративному управлінню банків, ми десь

виходимо на той самий рівень по управлінню фондами. Але, на відміну від Єврозони, у нас є інше питання: у нас немає мотивації людей вносити ці кошти у зв'язку із тим, що у нас високий рівень інфляції, і це довгострокові вкладення, і це питання не вирішене.

Можливо, оскільки ми сьогодні на рівні концепції, моя рекомендація, можливо, сюди внести якісь пільги, додаткові мотиваційні елементи, які будуть стимулювати населення саме працювати з недержавними пенсійними фондами. Можливо, це, ну, це знову ж таки як гіпотеза, можливо, це якесь додаткове медичне страхування. Можливо, це стовідсоткова гарантія держави, так, як це, наприклад, депозити Ощадбанку або облігації внутрішньодержавної позики. Можливо, буде дозволено прив'язувати ці вклади до, в нас є, ну, такий сурогат, як облігації номіновані, облігації внутрішньодержавної позики, які прив'язані до валюти. Можливо, цей механізм тут запровадити або, можливо, вже на рівні нормативних актів забезпечити, щоб такі фонди мали такі облігації у себе в більшості свого там портфеля своїх вкладень. Якби це питання вирішити для того, щоб стимулювати... Тому що ви самі сьогодні сказали, що який би у нас би ринок не був, але він не працює на даний момент, крім одного Пенсійного фонду і Національного банку, фактично у нас цей ринок зараз він у зародковому стані, тому що немає мотивації працювати саме у цьому напрямку саме споживачам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пан Різаненко.

РІЗАНЕНКО П.О. Колеги, хочу нагадати, що мова не йде про створення якихось нових інститутів, а у нас третя система існує, всі ці організаційні форми існують. мова іде про осучаснення, оновлення, зміни, приведення у відповідність до директив ЄС і так далі, і таким чином. Да, ринок малий, тут я чув коментарі, що всього 20 мільйонів. Але не забувайте контекст, ми з вами порівнювали зміни до пенсійного законодавства, і з 1 січня 19-го року у нас повинен запрацювати другий рівень накопичувальної системи. Да, ми повинні ще там прийняти законодавчу базу до цього, але ніхто не відміняв, що 1 січня 19-го року.

Є один законопроект вже зареєстрований депутатський, і згідно нього управляти в дійсності коштами другого рівня, а я одразу нагадаю, що це з першого року, через рік будуть уже суми не мільярд, не два, а 10-20 мільярдів буквально за рік, за два. І кожного року вони будуть переростать суттєво, тому це зовсім уже інший. То згідно однієї концепції, 6677 законопроекту, то цим будуть управляти НПФ діючі, тобто та інфраструктура, яка є.

А є інша концепція, над якою працює Комісія по цінним паперам, Мінсоц, Кабмін разом, робоча група, консультанти Світового банку і так далі, де по суті будуть встановлюватись нові вимоги до управляючих компаній. Тобто будуть управляти коштами другого рівня управляючі компанії, приватні, але, скажемо так, з новими вимогами, з високими бар'єрами і так далі, і таке інше. Тому я просто прошу враховувати це, коли ми... ну, розуміти контекст, в якому це все відбувається.

Незалежно від того, яка концепція буде, або діюча інфраструктура буде задіяна в управлінні коштами другого рівня, або цього не станеться і буде нова інфраструктура, третій рівень у нас залишиться. І у зв'язку з тим, що у нас майже всі майбутні пенсіонери будуть примусово учасниками, вже обов'язково учасниками другого рівня, то рівень їхньої обізнаності теж зміниться. Більшість людей навіть і поняття не мають, що це таке третій рівень, і так далі.

Тому, навіть якщо буде прийнята друга концепція, яка Комісія з цінних паперів, все одно очікується суттєве збільшення коштів і на третьому рівні у зв'язку з залученням людей, обізнаністю і так далі. Це так, для інфраструкції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будемо виходити на прийняття рішення.

Думка перша. Я хочу відзначити значну роботу, яку провела команда Ігоря Володимировича Пашка у підготовці цього законопроекту. За це вам спасибі. Хочу ще одне спасибі сказати за те, що ваша команда проявила ініціативу винести цей концепт на обговорення сьогоднішнього комітету, я вам теж вдячний.

Думка третя. Я думаю, що ми сьогодні на засіданні комітету приймемо рішення і я пропоную утворити робочу групу з доопрацювання нової редакції Закону України про недержавне пенсійне забезпечення. І ще одне: пропоную Павлу Різаненку як голові підкомітету відповідного очолити цю робочу групу з участю і членів комітету, і Нацкомфінпослуг, і Національної комісії з цінних паперів фондового ринку, і представників ринку.

Тому, колеги, пункт 1, про утворення робочої групи, і пункт 2, про очолення паном Різаненком, прошу голосувати. Хто із членів комітету – за?

Якщо, Віктор Миколайович самовідвід, то ми не можемо... (Шум у залі)

Віктор Миколайович, як і вас, так і нас чекає пенсія, тому треба вмикати... (Шум у залі)

Добре. Колеги, ми завжди поважно ставимося до думки наших членів комітету, і до думки Віктора Миколайовича теж.

Тому, хто за те, щоб утворити робочу групу і Павло Різаненко очолює, прошу голосувати. Прошу опустити. Хто – проти? Утримався? Прийнято. Одноголосно. Я дякую.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую, дякую за ваші...

Друзі, і переходимо до "Різного". Хвилинку, переходимо до "Різного". Чотири позиції в "Різному".

Позиція перша: про план пріоритетної і законодавчої роботи комітету на восьму сесію Верховної Ради. Хочу сказати, що ми на попередньому засіданні комітету заслухали плани законодавчої роботи на 2018 рік комітету і державних інституцій, які відносяться до сфери контролю комітету. І ми прийняли рішення узагальнити їхні пропозиції. Я хочу сказати, що це узагальнення відбулося. Я дякую секретаріату, кожному із членів комітету це узагальнення передано.

Я пропоную, колеги, якщо немає принципових заперечень взяти цей перелік за основу для нашої роботи і керуватися в роботі. Це перше, голосувати не потрібно.

Друге: затвердження графіка засідань комітету на квітень. Пропонується 3 квітня і 17 квітня. Інші думки будуть? Прошу голосувати, нам треба затвердити. Прошу – за? Хто – проти? Утримався? Прийнято. Одноголосно. Я дякую.

Пункт четвертий. Сьогодні в комітет за дорученням Голови Верховної Ради зайшов законопроект про валюту (номер 8152). Доручення пана Парубія: прошу внести пропозиції до позачергового розгляду законопроекту як невідкладного.

Я хочу всім сьогоднішнім учасникам засідання сказати, що невідкладність означає, що ми маємо в комітеті пройти повну процедуру, дочекатися заключень відповідних інстанцій, і як тільки законопроект розглянутий в комітеті, тоді він має бути включений до порядку денного найближчого пленарного засідання. От в цьому його невідкладність.

Тому колеги будемо працювати з... це, пані Оля, щоб Нацбанк знав, мусимо дочекатися. Це президентський, так.

І наступне, колеги, значить, останнє. У нас заплановане 30 березня виїзне засідання, спільне засідання чотирьох комітетів: Комітету економічної політики, Комітету з питань бюджету, комітету нашого і Комітету транспорту - в Івано-Франківську про питання дорожньої інфраструктури як основи соціально-економічного розвитку Карпатського регіону. Тому я прошу всіх, хто члени комітету планує взяти участь у виїзному засіданні, Сергію Беспалому підтвердити свою участь, щоб ми замовили і відповідне проживання і відповідна участь повинна бути. Тому я буду вдячний як ви...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, спільне виїзне засідання чотирьох комітетів 30 березня в Івано-Франківську. Прошу, хто бажає, зафіксувати.

Колеги, всі питання, які ми планували, ми розглянули. Прошу, пані Оксана Маркарова.

МАРКАРОВА О.С. Я буквально коротку репліку.

Повертаючись до нашого сьогодні законопроекту 7180, просто хотіла особисто, по-перше, подякувати вам, пане Михайло, за лідерство в цьому процесі. Хотіла подякувати Руслану Демчаку за активну позицію підтримки цього важливого законопроекту. Особлива подяка Сергію Рибалці, автору альтернативного законопроекту, за конструктивну позицію, Павлу за підтримку в залі. Я думаю, що це, ну, дійсно, помилка - те, що сьогодні сталося, і не підтримав зал цей важливий законопроект, нам не вдалось його відправити навіть ні назад в комітет, ні нам. Але я думаю, що ми з вами на цьому не зупинимось, це реформа, яка, ну, її не можна не зробити, і попрацюємо активно наступні, там, місяць-два, скільки треба буде, а можливо, скоріше, для того щоб повернутись до цього питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Спасибі всім за участь в нашому засіданні. В нас є час дійти до сесійної зали. Дякую.